

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivrīs Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Augustae Taurinorum, 1578

Supplicatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96857)

An in causa restitutionis in integ. sit necessarius libellus. Alb. in auth. offeratur. C. de hys contes. & in auth. si omnes. C. si vt ab hær. se abli. Ioan. An. in Specul. de restitu. in integ. s. quis autem. in fin. & an debeat lis contestari. bal. in l. s. eum qui. ff. de postul. & in auth. si omnes. per Bal.

Si virtute statuti sit compromissum factum inter agnatos. & facta sint arbitramenta. an minor possit restituere contra arbitramenta. fac. Bal. in l. non. C. de in inte. rest. mi. & leos. §. si autem. de ap. & l. j. C. si de mom. po. fue. ap. Bal. in consilij suis. & no. in l. postquam. de pac. & dicit q. non. dominus signet otas in consilij suis. 3. par. 7. q.

An minor decedens hereditate sibi delata non adita. transmittat restitutionem in integri ad hær. red. sui. Iac. de Bel. q. non. in disputatione q. fecit q. ponit in auth. de trien. & semel. Bar. in l. Pantonijs. ff. de acq. hær. te. get. q. sic. & dicit idem tenere Iac. de Arc. in l. qui duos. de reb. dub. vbi idē Bar. etiam ponit. Idem tenet Iac. But. in quodam suo consilio. Bal. in l. si in tanti. C. de iure delib. in 2. q. tenet cum Iac. de Bel. in infante. in maiori vero infante videtur dubitare. sed idem Bal. in l. vñca. §. in nouissimo. de cadu. rel. in maiori infante tenet expresse cum Bar. in infante verò diligit. an naturaliter decefferit. & non transmittat restitutionem nisi per culpam tutoris hereditas non sit adita. & tutor non sit soluendo: aut decefferit casu fortuito. puta nauigat. vel alio. puta propter absentiam non potuit habere tutorem. & tunc transmittit in integ. rest.

Quod in libello restitutionis in integrum aduersus sententiam diffinitivam non est necessaria expressio causæ. nisi petatur aduersus sententiam principis: ratio quia nec requiritur expressio causæ in appellatione à diffinitiva. & appellatio & restitutio paribus passibus ambulat. l. præs. ff. de mi. ita vult Bal. in l. minor autem magistratus. in princ. & §. j. ff. de mino. ex quo videtur inferri. licet ipse non dicat. q. in libello in inte. restitutionis aduersus sententiam interlocutoriam sit necessaria expressio causæ: quia est necessaria etiam in appellatione ab interlocutoria. c. cordi. & cum appellationibus frivolis. de appellationib. lib. 6. & in Cle. appellanti. c. de. & Barto. in l. eius. ff. de ap. reci modo appellatio & restitutio paribus passibus ambulat. vt §. & ita potest intelligi etiam dictum Ino. in c. coram felicis. in princ. de in inte. rest. l. q. loquatur in interlocutoria. maxime referendo ad illum text. qui loquitur in interlocutoria. vide reperto. Bald. super Inno. in vers. expressio. in q. ij.

De supplicatione. Rubrica.

PRÆTER appellationem, & præter in integrum restitutionem, de quibus prælibauimus, est & aliud remedium, quo valida sententia subleuatur, videlicet supplicatio, vt §. de sen. §. quoniam §. b. ideo de ipsa aliqua sub compendio perstringamus. Videamus ergo, à quibus supplicari possit & quando: & in quibus casibus: & quæ differentia sit inter appellationem & supplicationem: & postremo quis sit supplicationis effectus.

ADDITIONES.

- a Ex omnibus prædictis auctoribus nullus formauit hæc rubricam præter Io. de Deo Caul. rubrica vlt. Legitæ habent de hoc rubricam, quæ non allegatur, quia sedet in gropa: in rubrica enim De præcibus imperatori offerendis, sequitur & est, de quibus rebus supplicare liceat, uel non: qua de causa Azo in Summ. ibi profertur hanc materiam.
b Quoniam §. §. sult. est.
c Perstringamus. ¶ Præmittit Azo, qualiter supplicari debeat: & dicit hunc poaderandum morem, qui est: Capello deposito & pallio flexis genibus, humiliter præces porrigere: vide, quod dixi de ma. & obe. his, quæ. post princ. & de iurei. & h. Christus. in gl. arguit Hosti. Secundo dicit, in iure seruandâ. vlt. C. de præcib. imper. offer. vt si breuiter negotium exponatur: inferendo in præcibus id solum, quod expedit. In omni autem supplicatione locum habet hæc doctrina, necdum in ista, de qua agitur.

S V M M A R I V M.

- 1 Supplicari potest à sententia Præfecti, qualiter intelligatur.
2 Supplicationis causam examinare, & assuare, solius est principis, vel eius delegati vel præfecti.
3 Supplicatio, & appellatio quare non sint eiusdem nature.

Supplicari potest a sententia Imperatoris, vel Papæ, vel præfecti prætorio.

1. §. Supplicari potest a sententia Imperatoris, vel Papæ, vel præfecti prætorio, ext. de in int. rest. ex literis & c. tum ex literis extr. de re iud. cum cautam. & C. de sent. præfec. prætor. l. j. ff. de minor. præfecti. a quibus appellare non licet, vt §. de ap. §. videndum. vbi de hoc nec mirû, si tunc supplicet nam licet non sit verisimile illos iniquè iudicasse, supplicari tamen potest ab eisdem: quia supplicatio continet petitionem veniæ pro prijs erroris, vel allegationem circumventionis aduersarij. ff. de mino. l. præfecti. ext. de re iud. c. cum olim. Sed videtur, q. etiam a sententia iudicis & delegati, si ppli. ext. de

a in integ. rest. ex literis. Solu. sibi, secundum Papam. ¶ Quod autem dixi a sententia præfecti supplicari posse, verum est, cum in causa principali pronunciauit: sicut si in causa appellationis. C. de precib. Impe. offer. ff. quis. C. ne li. in vna eademque causa tertio pronoc. l. i. & in alijs casib. & in alijs causis libellus supplicatorius porrigitur referendarijs, & causas introducentibus, in an. thæ. Col. 2. ff. de referendarijs, §. causas. ¶ Solus tamen princeps, uel eius delegatus, uel præfectus, debet causam supplicationis examinare & diffinire. Et si intra decem dies supplicetur, potest sententia executioni mādari: si tamen uictor fati dederit de restituendo omnia si sententia fuerit iuste resoluta. Si autem non supplicetur intra decem dies, habet biennium ad supplicandum principi: quod biennium computatur, ex quo Imperator successit in cognitione præfecti. C. de sent. præf. præ. l. i. Sed tunc executio sententiæ fiet, nec uictor fati stabit de restituendo, C. de præc. Imp. offer. auth. que supplicatio. in auth. ut spon. lar. §. illud. & in præ. l. i. C. de sent. præfec. præ. ext. de in integ. rest. i. sicutata. in fin. ¶ Et per hoc patet, supplicationem non fortiri naturam appellationis: quia semel tantum supplicatur a sententia: sed appellatur bis post sententiam. An uero quotiescunq. quis grauatur, appellet: quæ dicitur de app. §. quoties. Item in appellatione præmissa cautio non præstatur.

ADDITIONES.

- a Secundum Papam. ¶ Vt ibi scripsit super j. gl. supplicare.
b Diffinire. ¶ Item no. Acc. in §. aliud. inferius allegato.
c Præfecti. ¶ Diuersas lecturas huius uerbi vide no. in l. statim alleg. in vlt. gloss.
d Præstatur. ¶ Et merito: quia non fit executio diffinitiuæ, à qua appellatum est, ext. de iurei. uenientes.

S V M M A R I V M.

- 1 Venia potest per supplicationem super pena criminis impetrari. Supplicari potest pro dilatoria exceptione non peremptoria.
2 A sententia semel tantum supplicatur.
3 Supplicatio talis esse debet, quod petenti proficit, nec alicui obstat.

2. §. Sequitur Videre, quādo, & ex quibus causis ualeat supplicari. Et certè a præfecto prætorio supplicatur intra decem dies a die sententiæ promulgatæ: qd si factum nõ fuerit, tunc potest principi intra biennium supplicari, ut

- 1 §. ¶ Potest supplicari pro eo, quimalè, uel iniquè, uel cõtra ius ordinatus est, ut i. q. §. præsentium. in auth. quom. opor. epif. §. fi. ¶ Item super criminis poena uenia potest per supplicationem impetrari. C. de prec. Imp. offer. rescripta. quæ est 25. q. 2. ¶ Itē supplicari potest pro dilatoria exceptione, non peremptoria, C. de p. ci. Imp. offer. quoties. ext. de proc. ex infamiatione. ext. de dol. & cont. c. i. ¶ Itē à sententia semel tantum supplicatur: & si semel denegatur, postea non concedetur. C. de prec. imp. offer. si quis. in auth. vt nul. iud. §. & hoc uero iubemus. ¶ Item: durante præsidis officio eius subditi supplicare possunt principi, vt furtum, uel rapinam, uel aliud eius crimen puniat. i. q. i. c. p. e. & fi. & q. 7. fancimus. in auth. ut iud. sine quoquo suffrag. §. si quis autem. ¶ Item generaliter hoc debet supplicatio continere, quod petenti proficit, nec alii obstat: in præ. l. rescripta. b. nec quod sit fisco damnosum, ut 25. q. 2. nec damnosa.

ADDITIONES.

- a §. fi. ¶ Alle. Pe. auctor. & Io. de Deo non bene receperunt sensum illius §. sicut Azo, qui dixit, q. licet supplicare pro eo, quod ordinatio clericorum fit per pecuniam, uel alias malè, & contra legem, ut ad meliorem statum redatur, & præuaricatori poena imponatur.
b Rescripta. ¶ Leges, quæ ponunt exempla allegat ibi gloss. quæ tamen Azo exprimit, vbi §. de femina, quæ nupsit uirò inferioris dignitatis, impetrat vt fruatur dignitate prioris mariti. ff. de sena. l. h. cum Præpositi sacro cubiculo impetrant, vt fruatur post finitam militiam cingulo, cum ad agros suos, uel alias proficiscuntur. C. lib. xij. de prep. fac. cub. l. h. Et quod de cingulo dixi, dupliciter ibi exponit gl. Tex. autem ponderat, quod est dictum, q. ad ipsorum desiderium, & ad nullius læsionem id pertinet. Quod autem præmissis, nec alij obstat, intelligit Azo, vbi §. de læsione graui: & idē Acc. in præ. l. allegauit ibi leges no. & dicit Azo, q. vltra illas inueniuntur in libris iuris recõdita multa similia: alle. ff. de rel. & sump. l. si quis sepulchru. ff. loca. l. habitatores. si uisus. per. l. j. §. vlt. Circa id, quod sequitur de damnosis fisco, dicit Azo, in illis expectari secundam iusionem, in auth. vt nul. iud. §. & hoc not. de manda. princ. §. deinde competens. qui §. vult omnino sperni primam iusionem, nisi sit pragmatica sanctio: ex ea tamen quamuis recipiatur, nil fiat, nisi sequatur secunda iusio.

S M M A R I V M.

- 1 Seruus potest pro domino supplicare, sed non appellare.
2 Pendente appellatione nil est innouandum.
3 Simpliciter supplicare ante sententiam non licet.

3. §. Differt

¶ Supplicatio in quo differat ab appellatione.

3. §. Differt autē 2 supplicatio ab appellatione: quia appellatur intra decem dies: supplicatur usque ad biennium, vt s. j. ver. folio. Alij dicunt qd supplicare debet, quā primum potuit cognoscere se lesū fore, vt ext. de in iure. rest. ex literis. ext. de cri. & malef. c. 1. & c. fi. ¶ Item seruus potest p domino supplicare, sed nō appellare, ff. de ap. serui. C. de precib. imper. offer. l. j. & l. vniuersis. Item generaliter omnes liberi possunt supplicare: serui non nisi pro se & domino, vt ibi, & ff. de his, qui sui, uel alie. iuris sunt, l. j. & ij. ff. de iud. vix certis. Item differunt in casu, quem habes s. ti. prox. §. videndum. ver. & nō ibi, item is qui. ¶ Item pendente appellatione nō est innouandum, vt s. de ap. §. nouissime. sed supplicatione pendente mādatur executionis sententia, vt s. §. j. ¶ Item ante sententiam nō licet simpliciter supplicare, vt C. vt lite pen. l. 2. sed appellare sic, vbi cūque grauiamen inferat. ext. de ap. vt debitis. Itē supplicatio pro tendit ad noua & vetera: appellatio vero sōi ad ea, sup gbus in reponit, ff. de minor. p. c. c. i. ext. de in iure. rest. s. scitata. & c. ex literis. ¶ Item semel tantum supplicatur, bis post sententiam appellatur. ¶ Item supplicans cauet, in appellatione nulla cautio praefatur, vt s. j. in fi. vnde versus d:

*Difere pat appellans ab eo, qui supplicat ipse.
Imputat errori proprio, redit hac ad eandem.
Hic semel auditur, causa pendente sari datur.*

ADDITIONES.

a Differt autem. Dicitur Ioan. de Deo vbi s. in prin.
b Et domino. Id est, pro nece domini, secundum Azo. hoc vult l. j. p. allegata: addit Azo. casum l. Iulie maie. l. nullus. Subdit etiam, quod forte idē in omni casu, quo seruo permittitur agere, vel ad principem configurari, per duas leges statim allegatas. Addit, qd si seruo supplicante, supple, etiam in eo casu, quo non debebat ad quiti indulgeat principis rescriptum, tenet per l. vniuersis. s. prox. allegatam.
c §. j. Quaritur de ratione, quare pendente appellationis & restitutionis in integrum impediatur executionem, & supplicatio etiam intra decem dies facta non impedit. De restitutione patet s. ti. prox. §. vlt. in prin. de relig. hic sufficere possit, quod prerogatiua harum sententiarum, à quibus non appellatur, hoc inducit, vt scripsi de rest. in te. scitata super gl. pen. Dicitur quidam, quod supplicatio continet benignitatem petentis, & iudicis: & ideo hoc responso sufficere potest, quo ad appellationem: quare in iure iustitiae: sed non, quo ad restitutionem, quare benignitatem iudicis & fauorem petentis respicit, ff. de miso. p. c. c. i. Si dicatur, qd supplicatio voluntate recipitur, contradicere videtur s. aliud. in corpore, vt sponfa. larg. Col. x. Item si dicas, quod per appellationem extinguitur, vel suspenditur pronūciatum, vt dicit lac. de Bel. in prin. §. aliud. hoc est, quod queritur, quare plus suspendit appellatio, quā in supplicatio. M. hi. videtur his tribus, quae diuersa sunt, merito tribui diuersos effectus. Dico igitur, quod appellatio quae interposita est à sententia, purē iustitiae in iure: propter quod executio fieri non potest: & si facta esset intra decem diem, quo fuit postea appellatum, reuocatur executio per modum nullitatis & attentati: de ap. non solum. l. i. c. Restitutio in iure in iure: habet tamen misericordiam gratiam, non dico à iudice, sed à iure inueniunt. Si facta est igitur sententia contra ecclesiam, vel minorem, & ab ea non fuit appellatum: iuste fit executio sententiae. Si tamen postea intra tempus iuris petatur restitutio, fateor, quod impeditur executionem sententiae: sed iam factam non annullat, vel reuocat. Verba enim nō solum innuunt, qd ea postulata, haec non dunt concessa, nil noui fiat circa re: vt dicit rubrica Codicis. Absurdissimum enim esset: qd ultra terminum tardari deberet executio eo casu: & impurer sibi, qui non appellauit. Supplicatio tantum habet praesumptionem contrariam ex persona proferentis, quod appellare non licet. Eorum ergo fuit ipsam non parificari alteri praemissorum, satis enim sibi est, quod contra id, de quo alter praedictorū, f. Papa. princeps, vel praefectus praetorio poterat legem facere, auditur, de primis consuetudinibus: de tertio patet C. de off. praef. pra. l. 2. Eligat ergo ius quandā viam medium: vt ipso citro supplicante fiat executio cum remedio cautionis: alias sine illo, & vt semel tantum supplicetur, simile de of. del. querenti cum conor.

d Versus. ¶ Hos versus posuit Io. de Deo, vbi s. & in fine primi versus ponebat tempore: & non est congruus versus: vnde communiter habetur ipse. Est sciendum qd Cy. in auth. quae supplicatio. in fi. allegans hunc titulum, dixit differentias hic notatas inter appellationem & supplicationem. non omnes esse veras, quod dixit se dicturum super l. vnica, C. de sen. praefect. p. r. sed ibi non dicit, oblitus, v. puto.

¶ Supplicationis effectus.

4. §. Effectus autē supplicationis est, quia si princeps rescribit ad supplicationem, obrinet vicem litis contestationis, quantum ad hoc, ut perpetuetur vsque ad xxx. annos: secundum alios vsque ad lx. C. de anna. excep. l. 1. & transit ad haeredes & contra haeredes, vt C. quādo li. prin. ob lit. contest. xvj. q. 3. §. potest. circa medium, ff. de actio. & obl. con. s. titutionibus.

ADDITIONO NOVA.

* Nota qd licet à sententia vicarij non possit ad episcopum appellari: cū ceu featur idem tribunal. c. Romana. de ap. lib. 6. tñ à sententia vicarij potest episcopo supplicari. no. Stephanus in Clem. j. de refc. Item non censetur idem tribunal quo ad recufationem, c. fi. contra, §. fi. de of. del. lib. 6.

¶ De expensis. Rubrica.

D huius partis tractatum pertinet aliqua de expensis videre: & quoniam ad ea, quae frequentius accidunt iura debent adaptari, vt ext. vt lit. non conte. quoniam frequenter, & ff. de legi. nam ad ea. id circo de eis, quae iā pūtae in iudicis petuntur, vtile visum est doctrinam tradere copiosam. Super quo sciendum est, qd expensarum quaedam sūt ext. iudicium, de quibus aliqua praemittimus, licet ext. propostum principale: aliae in iudicio, de quibus postea supponemus.

ADDITIONO.

a Vt dixi in rubrica proxima, Praetici auctores omiserant hanc rubricam, excepto Io. de Deo, qui posuit ipsam Canil. lib. 6. rub. pe. modicum tamen de ipsa posuit ibi in fine, sed transtulit se ad Summam Azo. In it. de pen. tem. lig. & fere ad literam posuit, quod ibi dicit Azo: quod tamen est ext. propositum. s. de alib. p. c. n. tractando, de quibus j. ti. 2. non de poena expensarum. Posuit etiam ipse Io. rubricam istam vltimam, in libro Iudicij, in qua etiam nil dubium apparuit. Azo in Summa de fruc. & lit. expen. nō ingreditur materiam nostram, sed remittit ad rubricā de sportulis: ibi autem tractat de expensis in lite fendis, in sportulis & aliis, non de repetendis: & in ti. pra. ver. in sententia. de his vnicum verbum ponit: prosequitur autem materiam primae partis in ti. de rei vend. pen. col. ver. impeniarum. & Vin. tandem in dec. vt praeterita. de ele. in j. gl. Acc. in l. in fundo. ff. de rei vend. ult. gl. de quo gl. remittit auctor ad alia gl. Acc. & ad Ros. in fi. ver. qui incipit, ex praemissis. Superuenit autem copiosus noster Hof. qui in Summa de dol. & cont. §. qua poena plene tractat de his expensis litium incipiens ibi post prin. ver. punitur etiam contumax. & eam prosequitur vsque ad ver. item punitur. prope. §. quem ver. allegat auctor, ad vnum tūm j. ver. & nota, cum tamen quicquid ibi est, totum sub ti. isto posuit, ipse etiam Hof. doctrinam suam extollens ibi in fi. dicit, quod non inuenit alibi materiam sic discussam, & verum dixit, tamen nunc hic plenior fuit auctor magnus s. Gigantem studentes debilis capitis, quos graui scriptorū prolixitas, maxime cum eadem sepius repetuntur, vt hic, satis poterūt pertransire cum gl. dec. ad fi. & epologo & supplecionibus, quae scripti supra illa. Circa expensas autem hic notandum, qd negotiorum gestor non petit sibi fieri expensas gestioni suae: idem dico de coniuncta persona: petunt autē iam factas vtiliter sibi restitui, & procedit hoc, siue sit extraneus gestor ff. quod cu. vni. l. j. in fi. siue focus de corpore, c. i. sicut municipij. ij. resp. siue sit etiam communio indiuidua, ff. de ne. gest. qui negotia. §. fi. quod int. el. l. i. vt ibi no. & in hoc differunt à procuratore, qui petit fiendas, vt de ele. cupientes. §. ad hoc: & factas iuxta mandatum, licet non vtiliter, vt no. ext. de proc. cum pro causa. In gestore igitur, an debeantur expensae, declaratur euentus: vt scripsi post Hof. de ele. cum inter canonicos. super j. gl. & no. in dec. cupientes. in vlt. gl. ante fi. Ex his concludo, qd si contra prouisum sit auctoritate apostolica, vel alterius, in ecclesia collegiata aliquis de corpore appellat, licet nomine ecclesiae & suo, si tamen non habet mandatum à capitulo, nec expensas in prosecutione fiendas habebit à capitulo: nec factas recuperabit, si succumbat: hoc maxime, quando capitulum paruit illi provisioni: vel, quod plus est, factis est qd resisterit, vel contradixerit, cum eo casu pro contentibus habeantur, vt in regula, qui tacet. lib. vj. vbi cōc. Administrator ergo, qui facit expensas in negotijs capituli, vt habet quardam ecclesiam vni. mos. tali appellanti expensas ad ministrare non debet in dubio futurus euentus, facit de sponfa. iuuenis. vbi conc. j. gloss. & ff. de adm. tu. §. fi. & ibi conc. in gl. fi. Si autem capitulum expresse prohibuisset, post prohibitionem factam expensas etiam vtiliter, quas fecisset, non recuperaret, vt in l. fi. C. de ne. gest. vbi autem non fuit contradicium, & obtinuit, distinguitur, an prosequeretur negotium proprium, & tunc a victo recuperat: an commune, & tunc ab ecclesia: vt no. in dec. cupientes. in vlt. gl. vlt. medium. Adde huic vltimae parti addit Io. And. Old. conf. 38. incip. thema tale est: episcopus.

S Y M M A R I V M.

- 1 Expensae extra iudicium factae, cuius gratia factae dicantur.
- 2 Expensae ratione fructuum factae à possessore, veniunt deducende.
- 3 Rescribere est iam factio remedium facere.
- 4 Mala fidei possessori edificanti in area aliena, an sit in expensis subueniendum.
- 5 Sumptus facti ab illo, qui primo fuit bone fidei, sed postea defecit, qualiter sint compensandi.
- 6 Sumptus facti in resciciendo fundum alienum, an & qualiter sint restituendi.
- 7 Bone fidei possessori pro omnibus impensis in fundo alieno factis, est subueniendum.
- 8 Expensae extra iudicium factae qualiter sint petende.
- 9 Expensae diuersae factae diuersimode sunt considerandae.
- 10 Vicius victorij, qui non est, non est condemnandus.

Specap

ff

¶ Expen